

Kaikukortti

Kaikukortin valtakunnallinen toimintamalli

Sisällys

Kaikukortin valtakunnallinen toimintamalli.....	1
1.Johdanto	2
1. Mikä on Kaikukortti? S K	2
2. Kuka saa Kaikukortin? S	3
3. Mikä on Kaikukanta? S K	3
4. Miten Kaikukortti annetaan? S	3
4.1 Kerro Kaikukortista asiakkaille	3
4.2 Kaikukortin luovuttaminen	3
4.3 Kaikukortin rekisteröiminen Kaikukantaan.....	4
4.4 Kaikukortin voimassaolon jatkaminen ja päättäminen.....	4
5. Yhteisön Kaikukortti ja pienryhmäkäynnit S	4
5.1 Yhdessä osallistuminen	4
5.2 Mikä on yhteisön Kaikukortti?	4
6. Muuta huomioitavaa kortinjakajatahoissa S	5
7. Mikä tarjonta on Kaikukortin piirissä? K	5
7.1 Yhdenvertaisuus osallistumisessa.....	5
7.2 Mahdollisuus rajauksiin	5
7.2.1 Mahdollisuudet rajata Kaikukortti-tarjontaa	5
7.2.2 Mahdollisuus asettaa yläraja	6
7.2.3 Vieraileva tuottaja ja yläraja	6
8. Lippujen ja kurssipaikkojen hankkiminen Kaikukortilla K	6
8.1 Myyntikanavat	6
8.2 Mahdollisuus asettaa ajallisia rajoituksia.....	6
9. Kaikukortin käytön kirjaaminen Kaikukantaan K	7
10. Muuta huomioitavaa kulttuurikohteissa K	7
10.1 Avustaja/tulkki/opas maksutta sisään	7
10.2 Maksuton narikka	7
10.3 Saavutettavuus- ja esteettömyystiedot saatavilla	7
11. Kaikukortin tietosuoja S K	8
12. Kaikukortin tilastot S K	8
13. Lisätietoja S K	8

1. Johdanto

Kaikukortin valtakunnallisessa toimintamallissa kuvataan Kaikukortin **valtakunnalliset toimintaperiaatteet**.

Kaikkien Kaikukortti-kumppanien tulee sitoutua saman toimintamallin

noudattamiseen. Toimintamallin noudattaminen on erittäin tärkeää. Näin varmistetaan, että Kaikukortti toimii samalla tavalla kaikilla Kaikukortti-alueilla. **Toimintamalli perustuu yhdenvertaisuuteen ja Kaikukortin kohderyhmän oikeuteen osallistua kaikille yhteiseen kulttuurielämään.** Toimintamalli on kehitetty yhdessä kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan (sote) ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) toimijoiden sekä kohderyhmän kanssa työpajoissa Kaikukortin pilotointihankkeiden aikana. Toimintamallia on muokattu perustuen Kaikukortti-kokeiluista ja -toiminnasta saatuun palautteeseen.

Toimintamalli on rakennettu yhdenvertaisuuden edistämiseen kulttuurialalla. Osalla Kaikukortti-alueista on kuitenkin myös liikuntatoimijoita mukana. Liikuntatoimijoiden tulee noudattaa samaa toimintamallia.

Toimintamalli on päivitetty **13.1.2022**, ja se on voimassa toistaiseksi.

S koskee erityisesti sote- ja hyte-toimijoita (kortinjakajat)

K koskee erityisesti kulttuuri- ja liikuntatoimijoita

Toimintamalli on saatavilla Kaikukortin perehdytysmateriaalissa osoitteessa:

kaikukortti.fi/kortinjakajille/perehdytysmateriaali-kortinjakajille **S** sekä kaikukortti.fi/kulttuurikohteille/perehdytysmateriaali-kulttuurikohteille **K**.

1. Mikä on Kaikukortti? **S K**

Kaikukortilla voi hankkia **maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja** kaikkiin niihin kulttuuripalveluihin, jotka kuuluvat valtakunnalliseen Kaikukortti-verkoston.

Kuva: asiakkaan Kaikukortti.

- Pahvinen kortti, jossa on yksilöllinen kirjaimista ja numeroista koostuva tunnus sekä sama tunnus QR-koodin ja viivakoodin muodossa.
- Asiakkaalle maksuton.
- Henkilökohtainen: korttiin kirjoitetaan haltijan nimi.
- Voimassa 12 kuukautta myöntöhetkestä.
  - Jos Kaikukorttia vasta kokeillaan, kortti on voimassa kokeiluajan.
- Maksuttoman pääsylipun voi hankkia myös omille lapsille ja omille lapsenlapsille samaan tilaisuuteen, johon on itsekin osallistumassa (ei kurssipaikkoja).
- Kaikukortin käyttökertoja ei ole rajattu.

2. Kuka saa Kaikukortin? S

Kaikukortin voivat saada ainoastaan henkilöt, jotka

- ovat Kaikukortti-toiminnassa mukana olevien sote- ja hytetoimijoiden **asiakkaita**.
- ovat niin **tiukassa taloudellisessa tilanteessa**, etteivät voi siitä syystä käyttää kulttuuripalveluja.
  - *Tiukka taloudellinen tilanne* voi johtua moninaisista syistä, kuten esimerkiksi yksinhuoltajuudesta, pitkäaikaisesta työttömyydestä tai sairastamisesta, eläkkeen pienuudesta tai velkakierteestä.

Kortin saamisen ikäraja on 16 vuotta.

Olennaista on, että henkilö tunnustetaan Kaikukorttia jakavan paikan *asiakkaaksi*. Kaikki Kaikukorttia jakavat paikat eivät ylläpidä asiakasrekistereitä, joten asiakasrekisteriin kuulumisen ei ole ehdoton edellytys.

Kaikukortin saaminen *ei edellytä tietyn tulorajan alittamista*. Olennaista on asiakkuuden lisäksi se, että asiakas kokee oman taloudellisen tilanteensa niin tiukaksi, ettei kulttuuripalveluja voi siitä syystä käyttää.

Joillakin Kaikukorttia jakavilla toimijoilla on myös muita kuin tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevia asiakkaita. Tällöin Kaikukortti on tarkoitettu ainoastaan niille asiakkaille, joilla on tiukka rahatilanne.

Kaikukortin saaminen ei edellytä asiakkaalta erillisiä todistuksia tuloista.

3. Mikä on Kaikukanta? S K

Kaikukanta on Kaikukeskuksen – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelun ylläpitämä valtakunnallinen Kaikukortti-rekisteri.

Kaikukannassa kortinjakaja rekisteröi asiakkaan tiedot sähköiselle lomakkeelle ja kulttuuri-, liikuntatoimija tai lipunvälittäjä puolestaan Kaikukortin käytön.

kaikukortti.fi/kaikukanta/

4. Miten Kaikukortti annetaan? S

4.1 Kerro Kaikukortista asiakkaille

- Tavoitteena on, että Kaikukorttia jakavan paikan kaikki asiakastyötä tekevät työntekijät kertovat Kaikukortista ja sen kulttuuri- ja liikuntatarjonnasta kaikille kortin kohderyhmään kuuluville asiakkailleen.
- Kaikukortti **ei ole harkinnanvarainen etu**, vaan jokaisen tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevan asiakkaan oikeus.

4.2 Kaikukortin luovuttaminen

Jos asiakas haluaa Kaikukortin, toimitaan seuraavasti:

- **kortin sisäsivulle kirjoitetaan sen haltijan nimi**.
- korttiin merkitään asiakkaan **omien alle 16-vuotiaiden lasten tai lastenlapsien määrä**. Jos Kaikukortissa ei ole omaa kohtaa lukumäärälle, luvun voi kirjata esim. haltijan nimen alapuolelle.
- **korttiin kirjoitetaan kortin myöntämispäivämäärä ja viimeinen voimassaolopäivämäärä** (12 kk myöntöpäivästä tai kokeilun loppuun saakka).
- asiakkaalle kerrotaan kortin voimassaolopäivämäärä.

- Kaikukortin lisäksi asiakkaalle annetaan Kaikukortin kulttuuritarjonnasta kertova **paikallinen Kaikukortti-esite**.
- kortin saavilta henkilöitä kerätään taustatiedot (ks. Kaikukortin rekisteröiminen Kaikukantaan).
- kortin luovuttajan ei tarvitse tarkistaa, onko kortinhaltija saanut kortin muualta.
- Kortti on henkilökohtainen. Asiakkaalle kannattaa kertoa, että kulttuuritoimijalla on mahdollisuus tarkastaa kortinhaltijan henkilöllisyys lipunhankkimistilanteessa.
- **Asiakkaalle kannattaa kertoa, että kortissa oleva QR-koodi ja viivakoodi sisältävät ainoastaan Kaikukortin tunnuksen, ei mitään muuta tietoa.**

4.3 Kaikukortin rekisteröiminen Kaikukantaan

- Kortin saavilta henkilöitä kerätään taustatiedot Kaikukantaan. Taustatietoja ovat syntymävuosi, äidinkieli, sukupuoli, postinumero ja elämäntilanne sekä omien alle 16-vuotiaiden lasten tai lastenlapsien määrä.
  - Lomakkeeseen ei kirjoiteta kortinsaajan nimeä.
- Työntekijä kirjautuu toimipisteensä tunnuksilla valtakunnalliseen Kaikukantaan osoitteessa kaikukanta.fi/admin. Tarkemmat ohjeet Kaikukortti-käsikirjassa Kaikukortin jakajille.
- **Huom! Kaikukortti ei toimi lipun hankintatilanteessa, ellei korttia ole rekisteröity Kaikukantaan.**

4.4 Kaikukortin voimassaolon jatkaminen ja päättäminen

Jos asiakkaan kortin voimassaoloaika on tarve jatkaa, ei tarvitse antaa uutta korttia, vaan jo jaetun kortin voimassaoloaika voi jatkaa suoraan Kaikukannassa.

Kortinjakaja voi myös päättää Kaikukortin voimassaolon tai merkitä kortin otetuksi pois käytöstä, minkä jälkeen kortti ei ole käytettävissä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden piirissä.

5. Yhteisön Kaikukortti ja pienryhmäkäynnit S

5.1 Yhdessä osallistuminen

Pääsylippujen hinta ei aina ole ainoa osallistumisen este. Kaikukortin haltijoita kannattaa kannustaa eri tavoin kortin käyttöön, kulttuuri tekee (tutkitusti) hyvää!

Jos mahdollista, Kaikukortin haltijoille kannattaa järjestää esimerkiksi erilaisia pienryhmäkäyntejä. Pienryhmä on esimerkiksi 2–5 henkilöä.

- Osallistuminen yhdessä tutun pienen ryhmän kanssa saattaa madaltaa osallistumisen kynnystä.
- Joillekin voi tuntua luontevimmalta osallistua kahdestaan työntekijän kanssa.

Pienryhmäkäyntejä varten sekä asiakkaan kanssa kahdestaan osallistumista varten Kaikukorttia jakavat toimijat saavat käyttöönsä **yhteisön Kaikukortteja**. Yhteisön Kaikukortin tavoitteena on tukea Kaikukortin haltijoiden osallistumista ja osallisuutta.

5.2 Mikä on yhteisön Kaikukortti?

- Yhteisön Kaikukortti on kortti, jolla Kaikukorttia jakavan paikan työntekijä voi hankkia *itselleen (ja alle 16-vuotiaille asiakkailleen)* **maksuttoman pääsylipun** silloin, kun hän järjestää omille asiakkailleen pienryhmäkäynnin tai osallistuu kahdestaan oman asiakkaansa kanssa kulttuuritoimintaan, joka kuuluu valtakunnalliseen Kaikukortti-verkoston.

Kuva: yhteisön Kaikukortti.

- Myös Kaikukorttia jakavan paikan edustaja, esimerkiksi vapaaehtoinen tai opiskelija, voi käyttää yhteisön Kaikukorttia.
- Kortti on organisaatiokohtainen.
- Organisaation nimi kirjoitetaan sisäsivulle. Työntekijän nimeä ei kirjoiteta korttiin.
- Kortissa on yksilöllinen kirjaimista ja numeroista koostuva tunnus sekä sama tunnus QR-koodin ja viivakoodin muodossa.
- Kortin jakaja rekisteröi itse **Yhteisön kortin Kaikukantaan**, muuten kortti ei toimi kulttuurikohteessa. Kortin voimassaoloajan voi päättää organisaatiokohtaisesti.
- **Ryhmän jokaisella jäsenellä pitää olla oma Kaikukortti mukana kulttuurikohteessa.**
- **Huom.** Yhteisön Kaikukorttia ei voi käyttää kurssipaikkojen hankintaan.

6. Muuta huomioitavaa kortinjakajatahoissa S

- Tavoitteena on, että Kaikukortti-verkoston kortinjakajatahot hyödyntäisivät pienryhmäkäynteihin työpaikkansa mahdollisia autoja.
- Kaikukortti-työskentely pyritään kirjaamaan asiakkaan mahdolliseen kirjalliseen suunnitelmaan, sillä asiakkaan kuljettaminen työn puolesta saattaa edellyttää tätä.

7. Mikä tarjonta on Kaikukortin piirissä? K

7.1 Yhdenvertaisuus osallistumisessa

- Kaikukortti-toiminnan perusarvona on yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet.
- Kaikukortin piirissä tulee olla koko kulttuuritoimijan oma tarjonta, johon myös muilla alennusryhmillä on pääsy.
- Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja kaikkiin niihin kulttuuripalveluihin, jotka kuuluvat valtakunnalliseen Kaikukortti-verkostoon.

7.2 Mahdollisuus rajauksiin

7.2.1 Mahdollisuudet rajata Kaikukortti-tarjontaa

- **Suurimman osan** omasta tarjonnasta tulee aina olla Kaikukortin piirissä.
- **Elokuvapuolella ja opistoissa tarjontaa voi rajata enemmän.**
- Mahdollisista rajauksista on viestittävä selkeästi omilla verkkosivuilla ja esitteissä.

7.2.2 Mahdollisuus asettaa yläraja

- Kulttuuritoimijalla on mahdollisuus asettaa yläraja Kaikukortti-käynneille per esitys.
Huom. Yläraja ei saa olla pienempi kuin **5 prosenttia** lipuista.
- **Pieniin esityksiin ja opistojen kurseille** on mahdollista asettaa yläraja 2 lippua/esitys tai 2 kurssipaikkaa/kurssi.
  - Pienellä esityksellä tarkoitetaan enintään 50 hengen katsomoa.
  - Jos esitys on **maksimissaan 10 hengelle**, Kaikukortilla hankittavien pääsylippujen ylärajaksi voi asettaa 0–1 paikkaa.
- **Poikkeus koskien isoja festivaaleja, isoja saleja ja yksittäisiä massatapahtumia** (jotka vetävät kerrallaan yli 1000 henkeä): mahdollisuus asettaa yläraja, joka on vähintään 20 ”yhden päivän/yksittäisen tapahtuman” lippua.
- **Poikkeus koskien uimahalleja:**
  - **Isot uimahallit (vähintään 5 rataa):** Kaikukortti-käynneille voi asettaa **20 käynnin ylärajan** siten, että päivässä ainakin 20 henkilön tulee voida käydä uimassa Kaikukortilla.
  - **Pienet uimahallit (enintään 4 rataa):** Kaikukortti-käynneille voi asettaa **5–10 käynnin ylärajan** siten, että päivässä ainakin 5–10 henkilön tulee voida käydä uimassa Kaikukortilla.
- **Huom. Yläraja ei ole kiintiö.**
  - Kaikukortin haltijoiden tulee varata pääsyliput ja kurssipaikat yhtä ajoissa kuin muidenkin, eli niitä ei tarvitse pitää varattuna Kaikukortti-asiakkaille.

7.2.3 Vieraileva tuottaja ja yläraja

- Kannusta Kaikukortin piiriin! Omassa talossa vieraileville tuottajille voi ehdottaa Kaikukortin piirissä olemista.
- Vieraileva tuottaja voi halutessaan asettaa ylärajan **2–10 lippua/esitys**.

8. Lippujen ja kurssipaikkojen hankkiminen Kaikukortilla K

8.1 Myyntikanavat

Lähtökohtana on, että liput/kurssipaikat voi hankkia Kaikukortilla kaikkia käytössä olevia myyntikanavia pitkin.

- **Huom.** Lippuja ei laiteta myyntiin verkkokauppaan.
- Kaikukortilla lipun hankkivaa eivät saa koskea katsomopaikkarajoitukset.

Jos lippuja/kurssipaikkoja myydään **suoraan** toimistolta/vastaavasta, lippujen/kurssipaikkojen tulee olla saatavilla suoraan myös Kaikukortilla.

Jos lippuja myydään kaupallisen **lipunvälitystoimiston kautta**, lippujen tulee olla saatavilla lipunvälitystoimistosta myös Kaikukortilla.

- **Huom.** Kulttuurikohde sitoutuu itse ilmoittamaan Kaikukortista ja sen lipputyypeistä mahdolliselle käyttämälleen lipunvälitystoimistolle.
- **Huom.** Asiakas vastaa palvelumaksusta, myös mahdollisen avustajan maksuttoman lipun osalta.

8.2 Mahdollisuus asettaa ajallisia rajauksia

Kulttuuritoimijalla on poikkeustilanteessa **mahdollisuus rajata ajallisesti:**

- pääsylippujen/kurssipaikkojen **varausmahdollisuus** siten, että liput/kurssipaikat tulevat varaukseen ja lunastettaviksi vasta kuukautta ennen esitystä/kurssia.

- pääsylippujen **lunastusmahdollisuus** siten, että aiemmin varatut liput tulevat lunastukseen vasta esitysiltana esimerkiksi 30 minuuttia ennen esitystä.

9. Kaikukortin käytön kirjaaminen Kaikukantaan K

Kulttuuritoimijan tai lipunvälittäjän asiakaspalvelija kirjaa Kaikukortin käytön.

- Pääsylipun ja kurssipaikan varauksen ja lunastuksen yhteydessä kortinhaltijalta kysytään Kaikukortin **tunnus**, esim. A045198723.
- **Huom.** Asiakkailta ei kerätä mitään muita tietoja kuin kortin tunnus. **Poikkeuksena** kansalaisopistot.
- **Kaikukortti tulee olla mukana** lippua varattaessa, lunastettaessa sekä tilaisuuteen osallistuttaessa. Tarvittaessa asiakasta voi myös pyytää todistamaan henkilöllisyyden.
- **Asiakaspalvelija kirjaa Kaikukortin tunnuksen Kaikukannan sähköiselle lomakkeelle** käsin tai käyttäen QR-koodia tai viivakoodia osoitteessa kaikukanta.fi.
  - Tarkemmat ohjeet Kaikukortti-käsikirjassa kulttuurikohteille.
- **Asiakaspalvelija kirjaa yhden aikuisen asiakkaan lisäksi, kuinka monta lippua Kaikukortilla on hankittu lapsille.**
- **Huom.** Kun kortinjakajataho hankkii pienryhmälle lippuja, **kirjaa asiakaspalvelija sekä työntekijän käyttämän yhteisön Kaikukortin että jokaisen ryhmän jäsenen Kaikukortin tunnuksen.**
  - **Asiakaspalvelija kirjaa lisäksi, kuinka monta lippua yhteisön Kaikukortilla on hankittu lapsille** (alle 16-vuotiaille asiakkaille).

10. Muuta huomioitavaa kulttuurikohteissa K

10.1 Avustaja/tulkki/opas maksutta sisään

- Kaikukortti-verkoston kuuluva kulttuuri- ja liikuntakohde sitoutuu siihen, että vammaisen henkilön avustajalle/tulkille/oppaalle on aina maksuton sisäänpääsy.
- Tämän ratkaisun tulee koskea kaikkia asiakkaita, ei vain Kaikukortti-asiakkaita. Kyse on yhdenvertaisuusperiaatteesta, jota myös yhdenvertaisuusvaltuutettu suosittelee kaikille kulttuuritoimijoille.
- Myös esimerkiksi mielenterveyskuntoutujan tai muistisairaana henkilön tukihenkilön pääsylipun olisi hyvä olla maksuton.
- **Huom.** Kulttuurikohteen tulee ilmoittaa avustaja-lipputyypin myös käyttämälleen kaupalliselle lipunvälitystoimistolle, ja korostaa, että avustajan tarve voi johtua monenlaisista syistä.
- **Huom.** Kaikukortin haltijan tai muun asiakkaan tulee itse huolehtia siitä, että mahdolliselle avustajalle tai vastaavalle on hankittu oma paikkalippu.

10.2 Maksuton narikka

- Lähtökohtana on, että Kaikukortti-asiakkaille tarjotaan **maksuton narikka**.
  - Kaikukortilla hankittavaan lippuun voi esimerkiksi tulostua teksti "Maksuton narikka", tai narikan voi saada Kaikukorttia näyttämällä.

10.3 Saavutettavuus- ja esteettömyystiedot saatavilla

Lähtökohtana on, että Kaikukortti-verkoston kulttuuritoimijalla on **saavutettavuus- ja esteettömyystiedot** saatavilla verkkosivuillaan ja muussa omassa viestinnässään.

- Tukea tietojen tuottamiseen saa esimerkiksi Kulttuuria kaikille -palvelusta ja oppaasta "Entä saavutettavuus?": kulttuuriakaikille.fi.

11. Kaikukortin tietosuoja S K

Kaikukortti-rekisteriin ei talleteta missään vaiheessa henkilöä suoraan yksilöivää tietoa, kuten nimeä, sosiaaliturvatunnusta, syntymäaikaa tai osoitetta.

Kaikukortin tietosuojaseloste on saatavilla osoitteessa: kaikukortti.fi/tietosuojaseloste.

12. Kaikukortin tilastot S K

Kaikukortti-tilastoja voi hyödyntää oman työn kehittämisessä, kulttuurihyvinvoinnin seurannassa ja arvioinnissa sekä laajemmin hyte-työssä, kuten hyvinvointikertomuksissa.

Kortinjakajat ja kortin kulttuuri- ja liikuntakohteet näkevät Kaikukannasta omat Kaikukortti-tilastonsa. Alueen Kaikukortti-toiminnan vastuuhenkilöt esittelevät alueensa Kaikukortti-tilastoja kootusti paikalliselle Kaikukortti-verkostolle vuosittaisessa palautekokouksessa. Kulttuuria kaikille -palvelu kokoaa ja julkaisee Kaikukannasta saatavat reaaliaikaiset valtakunnalliset Kaikukortti-tilastot osoitteessa: kaikukortti.fi/lisatietoa/kaikukortin-tilastot.

13. Lisätietoja S K

Katso Kaikukeskuksen – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelun ajantasaiset yhteystiedot: kaikukortti.fi/yhteystiedot.

